ىنتىماق گۇلى تيانشان الابىندا قۇلپىردى

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۆتونوميالى رايوندىق جەرگىلىكتى فينانستى باقىلاۋ ـ باسقارۋ مەكەمەسىنىڭ اتىش قالاسى سۇنتاق اۋىلى كەچىڭىز قىستاعىندا تۇراتىن ”ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىستىرۋ“ قىزمەت اترەتىنىڭ باستىعى، ٴبىرىنشى شۋجيى بولدى.

قىستاقتا تۇرىپ قىزمەت ىستەگەن كەزدە، شاۋ شياڭلي ٴوزى قارجى شىعارىپ وقۋعا كومەكتەستى، قيىنشىلىعى بار بۇقارانى كومەكتەسىپ ـ سۇيەمەلدەدى، ٴارى قارجى اكەلىپ، قىستاق جولىن اسفالتتاندىردى، كاسىپ سالاسى نىسانىن سالدى، ت.ب.

قىستاق تۇرعىندار كوميتەتىنىڭ مەڭگەرۋشىسى ليتيپجان ٴومار بىلاي دەيدى: ”شاۋشۋجي قىستاق تۇرعىندارىنا وتە كوپ كومەكتەستى. قىستاق تۇرعىنى قيىن كۇردەلى اۋرۋعا شالدىققاندا، ول بەيجيڭگە اپارىپ ەمدەتىپ كەلدى؛ كەدەي وتباسىلار تۇرمىستا قيىنشىلىققا جولىقسا، ول ۇنەمى بارىپ كومەكتەسىپ تۇردى؛ قىستاقتاعى بالالار داشۋەگە وتسە، ول وقۋ سىيلىق اقشا تاراتتى“.

2014 ـ جىلدان باستاپ شينجياڭ ٴۇرتىس 8 جىل ”ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىستىرۋ“ بويىنشا قىستاقتا تۇرۋ قىزمەتىن ورىستەتتى، ٴار جىلى ٴار دارەجەلى ورگانداردان 12 مىڭ قىزمەت اترەتىن، 70 مىڭنان استام كادر جىبەرىپ، اۋىل ـ قىستاقتارعا، مال شارۋاشىلىعى ورىندارىنا بارىپ، بۇقارانىڭ كوڭىلىنەن ورىن الدى.

وسى نەگىزدە، 2016 ـ جىلى 10 ـ ايدان باستاپ، اۆتونوميالى رايون ”ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى“ قيمىلىن ورىستەتىپ، ٴار دارەجەلى اكىمشىلىك ٴىس ورىندارداعى كادر، جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەر نەگىزگى ساتى بۇقاراسىمەن ”ٴبىر ـ بىرلەپ“ جۇپ قۇراپ، تۋىس بولىپ، مەرزىم سايىن بارىپ ـ كەلىپ جاعداي ۇعىسىپ، شىن پەيىلدەرىمەن كەدەيلەردى سۇيەمەلدەپ، قيىنشىلىعى بارلارعا كومەكتەسىپ، ساياسات، زاڭ ـ تۇزىمدەردى ۇگىتتەپ، شينجياڭنىڭ ۇلتتار ىنتىماعى قىزمەتىن بەكەمدەۋ مەن كۇشەيتۋدىڭ جاڭا تەتىگىن تاپتى.

”ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىستىرۋ“ بويىنشا قىستاقتا تۇرۋ قىزمەتى مەن ”ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى“ قيمىلى رايونىمىزداعى ۇلتتاردىڭ جان ـ جاقتى ارالاسۋىن، ىشتەسۋىن، توعىسۋىن جەبەپ، تيانشان الابىنداعى كەڭ ـ بايتاق دالادا تالاي ـ تالاي ۇلتتار ىنتىماعى حيكاياسى جازىلدى.

وركەنيەت جاعىنان ٴوزارا ۇلگى الۋ بارىسىندا ٴتۇسىنىسۋدى تەرەڭدەتتى

توقسۋ اۋدانى يچيرىق قالاشىعى جاي قىستاعىندا ٴبىر ۇلتتىق مۋزيكا اسپاپتارى مۇراجايى بار، ىشىنە قويىلعان بايىرعى مۋزيكا اسپاپتارى نەشە ٴجۇز جىلدىق تاريحقا يە. بايىرعى مۋزيكا اسپاپتارى بەينە كەمەڭگەر اقساقالداي وسى كۇنگى جۇرتشىلىققا زاماننىڭ باستان كەشكەنىن اڭگىمەلەۋدە.

جاي قىستاعى مۋزيكا اسپاپتارىن جاساۋ تەحنيكالىق ونەرىن جالعاستىرۋدا 300 نەشە جىلدىق تاريحقا يە، ”جۇڭگو شينجياڭ حالىقتىق قولونەر مۋزيكا اسپاپتارىن جاساۋداعى ٴبىرىنشى قىستاق“ دەگەن تاماشا اتى بار. قازىر تۇتاس قىستاقتا 7 مۋزيكا اسپاپتارى شارۋالار كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۆى بار، 20دان استام ۇلتتىق مۋزيكا اسپاپتاردى جاساي الادى؛ 326 وتباسى، 1317 قىستاق تۇرعىنىنىڭ ىشىندە 106 وتباسىنداعى 432 ادام مۋزيكا اسپاپتارىن جاساۋمەن شۇعىلدانىپ كەلەدى.

ٴار كۇنى تاڭ شۋاعى كۇلىمدەپ شىققاندا، جاي قىستاعىنىڭ تۇرعىنى ٴايىت يمىن مۋزيكا اسپاپتارىنىڭ قۇلاق كۇيىن كەلتىرۋمەن قاربالاس تۇسەدى، بايىرعى تامىلجىعان ساز ٴۇنى قىستاق كوشەلەرىن ارالاپ قۇيقىلجيدى. ول قۇلاق كۇيىن كەلتىرە وتىرىپ، كۇي تارتىپ، ”حالىق ٴانىن پارتياعا ارنايمىن، پارتيانى انا بالايمىن...“ دەپ ەرىكسىز شىرقاي جونەلەتىن.

2017 ـ جىلى جاي قىستاعىنا ”جۇڭگو از ۇلتتار ەرەكشەلىگىنە يە قىستاق“ دەگەن ات بەرىلدى. ”جۇڭگو از ۇلتتار ەرەكشەلىگىنە يە قىستاق“ بولىپ سارالانۋى ٴدال ۇلتتىق مادەنيەتتى قورعاۋدى كۇشەيتۋدىڭ ماڭىزدى شاراسى سانالادى.

شينجياڭ تاريحتان كوپ ۇلت شوعىرلى قونىستانعان، كوپ ٴتۇرلى مادەنيەت قاتار ٴومىر سۇرگەن ٴوڭىر. ٴار ۇلت مادەنيەتى ۇزاق ۋاقىت اۋىس ـ كۇيىس جاساپ، توعىسىپ، جۇڭگو وركەنيەتىنىڭ قۇنارلى توپىراعىندا بۇتاق ـ جاپىراقتارى جايقالا ٴوسىپ، جۇڭگو مادەنيەتىنىڭ قۇرامداس بولىگىنە اينالدى.

ٴاربىر تاريحي داۋىر كەزەڭىندە، ٴارقايسى ۇلتتار ٴوزارا ۇيرەنىپ، ٴوزارا ۇلگى الىپ، ساياساتشى، ادەبيەتشى، كوركەمونەرشى، تاريحشى، شارۋاشىلىق مامانى، اۋدارما مامانى سياقتىلار توپ ـ توبىمەن شىعىپ، شينجياڭداعى ٴار ۇلت مادەنيەتىنىڭ جۇڭگو مادەنيەتى قۇشاعىندا ونان ارى دامۋىنا دەم بەردى.

ٴوزى جاراتقان كوركەمدىكتەن ٴلاززات الۋدى ٴبىلۋ، باسقالار جاراتقان كوركەمدىكتەن ٴلاززات الۋدى ٴبىلۋ؛ ٴوز كوركەمدىگى مەن باسقالاردىڭ كوركەمدىگىن توعىستىرۋ، اسپان استىن ۇلى بىرلىككە كەلتىرۋ. رايونىمىز باستان ـ اياق ايىرماشىلىققا قۇرمەت ەتۋگە، سىيىسىمدى بولۋعا، ٴوزارا ٴلاززات الۋعا قۇرمەت ەتۋگە تاباندى بولىپ، ٴتۇرلى ۇلتتىق سالت ـ ساناني، مادەنيەتتى تولىق قۇرمەتتەپ جانە قورعاپ، كوپ نەگىزدى مادەنيەتتىڭ جاراسىمدى قاتار ٴومىر ٴسۇرۋىن جۇزەگە اسىردى.

دامۋ، العا باسۋ بارىسىندا دوڭگەلەك داۋلەتتىلىكتەن بىرگە يگىلىكتەندى

قازىر ٴدال شينەميدەن ٴونىم الاتىن مەزگىل، ماكىت اۋدانى قۇمقۇسار اۋىلى تۋۋانجادىلىق قىستاعىنىڭ شينەمي باعىندا قىستاق تۇرعىنى ٴازىمات مامەت شينەمي ۇزۋمەن قاربالاس بولىپ ٴجۇر. ”ساۋداگەرلەر قىستاقتان ساتىپ اكەتەدى، ۇلكەن جول اۆتوموبيلى كۇتىپ قالدى“، ـ دەدى ٴازىمات تەرىن سۇرتە كۇلىپ تۇرىپ.

ٴازىمات بۇرىن قىستاقتاعى كەدەي وتباسى بولاتىن. ”شينەمي ەككەننەن باستاپ، كىرىسىم جىلدان ـ جىلعا كوبەيدى“. ول بىلاي دەدى: ”وتباسىم شينەميگە سۇيەنىپ كەدەيلىكتەن ارىلدى، ٴۇيىمىزدى اشەكەيلەپ، توڭازىتقىش، كىر جۋۋ ماشيناسىن پايدالاناتىن بولدىق، تاماشا تۇرمىس كەشىرىپ جاتىرمىز“.

”بىلتىر بۇكىل قىستاقتىڭ جان باسىندىق ورتاشا تازا كىرىسى 17 مىڭ 600 يۋانعا جەتىپ، قىستاقتىڭ كوللەكتيۆ ەكونوميكالىق كىرىسى 200 مىڭ يۋاننان استى“. تۋۋانجادىلىق قىستاعى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۋجيى حۋاڭ يڭجيە: ”قازىر قىستاق تۇرعىندارىنىڭ قالتاسى قامپايىپ قانا قالماستان، مۇنان دا ماڭىزدىسى، ارتىقشىلىقتى ٴدال تاپتى، كاسىپ سالاسى دامىدى، ٴتىپتى دە شالقىعان تۇرمىس كەشىرۋدە، ٴبىزدىڭ سەنىمىمىز مىعىم!“، ـ دەدى.

تۋۋانجادىلىق قىستاعىنىڭ وزگەرىسى كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ قىزمەتىنىڭ ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتىلۋىنەن كەلگەن. تالاي جىلدان بەرى رايونىمىز كەدەيلەردى كاسىپ سالاسى ارقىلى سۇيەمەلدەۋ، كەدەيلەردى قونىس جاڭالاپ سۇيەمەلدەۋ، كەدەيلەردى وقۋ ـ اعارتۋ ارقىلى سۇيەمەلدەۋ سياقتى كوپ شارالار قولدانىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ قىزمەتىندە كورنەكتى ونىمدىلىكتەرگە قول جەتكىزدى.

مۇنان سىرت، رايونىمىز تاعى ەڭبەككۇش شوعىرلانعان كاسىپ سالالارىن بار كۇشپەن دامىتىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ سول جەردىڭ وزىندە، سول ماڭنان جۇمىستانۋىنا، تارتىپپەن قالاعا كىرىپ جۇمىستانۋىنا جانە ٴوز كۇشىنە سۇيەنىپ شارۋاشىلىق قۇرۋىنا جەتەكشىلىك ەتتى.

2014 ـ جىلدان 2020 ـ جىلعا دەيىن، شينجياڭنىڭ ەڭبەكپەن جۇمىستانعان جالپى ادام سانى 11 ميلليون 352 مىڭ 400دەن 13 ميلليون 560 مىڭعا كوبەيىپ، 19.4% ارتتى؛ قالا ـ قالاشىقتا جىلىنا ورتا ەسەپپەن تىڭنان جۇمىسقا ورنالاسقاندار 470 مىڭ ادامنان استى، مۇنىڭ ىشىندە وڭتۇستىك شينجياڭ وڭىرىنەن 149 مىڭ ادام بار بولىپ، 31.72% يەلەدى؛ اۋىل ـ قىستاقتارداعى ارتىق ەڭبەككۇشتەردەن باسقا كاسىپكە ويىسىپ جۇمىسقا ورنالاسقاندار جىلىنا ورتا ەسەپپەن 2 ميلليون 818 مىڭ 200 ادام ـ رەتتەن استى، مۇنىڭ ىشىندە، وڭتۇستىك شينجياڭ وڭىرىنەن ٴبىر ميلليون 731 مىڭ 400 ادام ـ رەت بولىپ، 61.44% يەلەدى.

جۇمىسقا ورنالاسۋ ٴبىر ادامعا نە الا كەلەدى؟ ”باسقاسىن ايتپاعاندا، جانارىڭ ۇقسامايدى ەكەن. بۇرىنعى قامىعىڭقى، نۇرسىز ٴجۇزىمىز جايناپ، مىعىم سەنىمگە يە بولدىق“، ـ دەيدى ياركەن اۋدانى شينفۋيۋان ازىق ـ تۇلىك شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باس ديرەكتورى گۇزالنۇر ابىلىميت تەبىرەنە.

كەزەكتە، شينجياڭ جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايون قۇرىلىسى ورايىن مىقتى يگەرىپ، ”ٴبىر پورت“، ”2 رايون“، ”5 ۇلكەن ورتالىق“، ”شەكارا وتكەلى ەكونوميكا بەلدەۋى“ قۇرىلىسىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتىپ، مەملەكەتتىڭ سىرتقا ەسىك اشۋ جالپى تۇعىرلىق ورنالاستىرۋىمەن جاپپاي توعىسىپ، ەكونوميكالىق دامۋدىڭ قارقىندى جولىنا قادام تاستاۋدا. شينجياڭداعى ٴار ۇلت حالقى رەفورمانىڭ، دامۋدىڭ جەتىستىكتەرىنەن ورتاق يگىلىكتەنىپ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتىلىك جولىندا ٴبىر نيەتپەن ارىنشىلدى قادام تاستاپ بارادى.

اۆتونوميالى رايون حوتان ارناۋلى اقپار جاريالاۋ ٴماجىلىسىن وتكىزدى

دۇنيە جۇزىنە حوتان حالقىنىڭ باقىتتى تۇرمىسىن ايگىلەيمىز

انار بولات / شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى **جىڭ جو** 8 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى حوتاننان حابارلايدى. 8 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايونى حوتان ارناۋلى اقپار جاريالاۋ ٴماجىلىسىن وتكىزدى، حوتان قالاسى، قاراقاش اۋدانى، لوپ اۋدانى، شەريا اۋدانى، كەريا اۋدانى، گۋما اۋدانى سياقتى جەرلەردەن كەلگەن 10 بۇقارا ۋاكىلى باقىتتى تۇرمىستارىنان بىرگە ٴلاززاتتاندى، دامۋ ۇستىندەگى شىنايى حوتاندى دۇنيە جۇزىنە ايگىلەندى.

”سوڭعى جىلدارى مەملەكەتتىڭ كۇش سالا قولداۋىندا حوتان تاريحتاعى ەڭ جاقسى گۇلدەنۋ، دامۋ مەزگىلىنە ٴوتتى“. اقپار جاريالاۋ ماجىلىسىندە حوتان ايماقتىق اكىمشىلىك مەكەمەسىنىڭ ورىنباسار ٴۋاليى ماحمۇت ٴومارجان حوتان ايماعىنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋ جانە حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋ سياقتى جاقتارداعى احۋالىن تانىستىردى. ول بىلاي دەدى: كەزەكتە حوتان ايماعىنىڭ ورنىقتىلىق پايداسى تولىق ايگىلەنىپ، قالا، اۋىل دامۋىندا ٴبارى جاڭارىپ، بازار نەگىزگى تۇلعالاردىڭ ومىرشەڭدىگى تولىق قاۋلاپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدا جاپپاي جەڭىسكە قول جەتكىزىپ، حالىق تۇرمىسى كورنەكتى جاقسارىپ، ۇلتتار ىنتىماعى اناعۇرلىم بەكەمدەلدى.

شەريا اۋدانى شياۋكاڭ جاڭا رايونىنا قونىس جاڭالاپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ بويىنشا كوشىرىلگەن وتباسى گۇلچىمان نۇر كوشىرىلۋدەن بۇرىنعى جانە كەيىنگى ٴوندىرىس، تۇرمىس بارىسىنداعى وزگەرىستەردى باياندادى. ”جاڭا ٴۇي كەڭ دە جارىق، اسفالت جول ەسىك الدىنا دەيىن جەتكىزىلدى، تاماق ىستەگەندە تابيعي گاز ىستەتەمىز، قۇبىر سۋى تۇتاسقان، كەزىندە كوكسەگەن تۇرمىسىمىز بۇگىن رەالدىققا اينالدى“، ـ دەدى گۇلچىمان اسەرلەنە.

”تۇرعىن ٴۇي، ەمدەۋ، وقۋ ـ اعارتۋ تۇگەلدەي قامتاماسىز ەتىلدى“. گۇلچىمان بىلاي دەدى: قازىر 2 بالامىز جاقىن ماڭداعى باستاۋىش مەكتەپتە جانە بالاباقشادا تەگىن وقۋدا، اسپاز كۇيەۋىم ەكەۋىمىز الاڭسىز قىزمەت ىستەۋدەمىز.

شينجياڭدا ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ٴبىلىم الۋ ۇقىعى، بالا ٴسۇيۋ ۇقىعى سياقتى نەگىزگى ۇقىقتارى تولىق قامتاماسىز ەتىلدى. ”حوتان ايماعى اۋىل ـ قىستاق مەكتەپكە دەيىنگى تەگىن تاربيەمەن جاپپاي قامتۋدى ىسكە اسىردى، قىستاق سايىن بالاباقشا بار“. اقپار جاريالاۋ ماجىلىسىندە كەريا اۋدانى سەنبازار قالاشىعى بالاباقشاسىنىڭ وقىتۋشىسى نۇربيام ياسىن جەرگىلىكتى ورىنداعى وقۋ جاسىنا دەيىنگى بالالاردىڭ تاربيە الۋ جاعدايىن تانىستىردى. حوتان قالاسىنداعى ميهرگۇل ابدۇكەرىم 3 بالانىڭ اناسى، ول سول جەردە وتباسىنداعىلارمەن بىرگە بولعان بەينە ەكرانىن قويدى، جۇكتىلىك مەزگىلىندە شيپاحانانىڭ مەرزىمدى ۋاقىتتاعى دەنساۋلىق تەكسەرۋى سياقتى قىزمەت وتەۋلەرىنەن يگىلىكتەنگەنىن ايتتى. ”كەيبىر جات نيەتتى ادامدار شينجياڭدا ’ٴناسىل جويۋ‘ ٴومىر سۇرۋدە دەپ وسەك ـ اياڭ تاراتتى. بالالارىممەن وتكەن باقىتتى تۇرمىسىما قاراڭىزدار، كىمنىڭ وتىرىك ايتىپ وتىرعانى بەسەنەدەن بەلگىلى“.

حوتان ايماعىندا ٴار ۇلتتىڭ تەڭدىك ۇقىق ـ مۇددەسى تولىق قامتاماسىز ەتىلىپ، ارماندارىن ورىنداۋ جولىندا تالپىنىپ كۇرەس جاساعان مۇراتتى جاستار بارعان سايىن كوبەيۋدە. حوتان اۋدانىنداعى ۇنچەم سىدىق داشۋە تاۋىسقانىنان كەيىن اۋىلىنا قايتىپ جەرگىلىكتى ورىنىنىڭ باعىمشىلىق ىستەرىنە ات سالىستى؛ قاراقاش اۋدانىنداعى پاتىگۇل قاسىم تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىنان ۇيرەنگەن بىلىمىنە سۇيەنىپ ٴتاتتى پىراندىك جاساۋ دۇكەنىن اشتى؛ گۋما اۋدانىنداعى تۇرسۇن قاۋۋز انار ەگىپ جىلىنا 270 مىڭ يۋان كىرىس كىرگىزدى؛ لوپ اۋدانىنداعى ٴشاپحات ٴجۇرات اۋىلداستارىمەن بىرگە ساڭىراۋقۇلاق كاسىبىن دامىتتى؛ حوتان كەشكى بازارىندا شارۋاشىلىق جۇرگىزەتىن قايسار تۇرسۇنتوحتى ٴۇرىمجى، چيڭداۋ سياقتى جەرلەردە 7 جەردەن حوتان ايران قياق كۇرىش دۇكەنىن اشتى؛ قاراقاش اۋدانى پۇشاقشى قالاشىعىنداعى تۇت قاعازىن جاساۋشى ابدۇقادىر كەرىم ٴداستۇرلى قولونەردى ساۋلەلەندىرىپ، ەل ـ ٴىشى سىرتىنداعى قاريدارلارى تولاستامادى.

اقپار جاريالاۋ ماجىلىسىندە «ەسىك اشقان حوتان، دۇنيە جۇزىنە قۇشاق جايدى» ۇگىت فيلمى قويىلدى، حوتان ايماعىنداعى قاتىستى مەكەمە ـ ورىنداردىڭ جاۋاپتىسى حوتان ايماعىنىڭ ەڭبەكپەن جۇمىستاندىرۋ، حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۋ، قوي شارۋاشىلىعىن دامىتۋ سياقتى مازمۇندار جونىندە تىلشىلەردىڭ سۇراۋىنا جاۋاپ بەرىپ، ناقتى ساندى مالىمەت جانە جاندى مىسالدار ارقىلى امەريكاداعى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەر قۇراستىرعان شينجياڭعا ساياتىن وسەك ـ اياڭدارعا پارمەندى تويتارىس بەردى.

”دۇنيە جۇزىنە حوتان حالقىنىڭ باقىتتى تۇرمىسىن ايگىلەيمىز“ حوتان شينيۋي ٴان ـ ٴبي ۇيىرمەسىنىڭ ٴبي اكتەرى مامەت ٴومار نيجات سول جەردە شەشەسىمەن بىرگە شاتتانا بيگە باستى، ول مۋزيكا جانە ٴبي ارقىلى ٴتىپتى كوپ ادامنىڭ حوتاندى تۇسىنۋىنە، شينجياڭدى تۇسىنۋىنە مۇمكىندىك جاسايتىندىعىن ٴبىلدىردى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: جۇمىسسىزدىق قامسىزداندىرۋ قورىنىڭ اۆتونوميالى رايون دارەجەلى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاۋ ٴتۇزىمىن ورناتۋ قوردىڭ حاۋىپ ـ قاتەرگە توتەپ بەرۋ قابىلەتىن جوعارىلاتۋ، جۇمىسسىزدىق قامسىزداندىرۋىنىڭ تۇرمىستى قامتاماسىزداندىرۋ، جۇمىسسىزدىقتىڭ الدىن الۋ، جۇمىستانۋدى جەبەۋ سياقتى جاقتارداعى رولىن تولىق ساۋلەلەندىرۋدە كەلەلى مانگە يە. ٴارقايسى ساياساتتىق ولشەمدى بىرلىككە كەلتىرىپ، قوردىڭ كىرىس ـ شىعىس باسقارۋىن بىرلىككە كەلتىرىپ، قور مەجە ەسەبىن باسقارۋدى كۇشەيتىپ، ٴبىتىرۋ، قىزمەت وتەۋ جانە ينفورماتسيا جۇيەسىن بىرلىككە كەلتىرىپ، قوردى باقىلاۋدى كۇشەيتىپ، ٴادىل، ارناعا تۇسكەن، جوعارى ٴونىمدى، باياندى جۇمىسسىزدىق قامسىزداندىرۋ ٴتۇزىم جۇيەسىن ورناتىپ، قامسىزداندىرۋعا قاتىناساتىن نەگىزگى تۇلعانىڭ زاڭدى ۇقىق ـ مۇددەسىن ٴتىپتى دە ويداعىداي قامتاماسىزداندىرۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: ”13 ـ بەسجىلدىقتان“ بەرى رايونىمىزدىڭ ونەركاسىپ كاسىپ قۇرىلىمى ساپالانىپ، تيىن وزگەرتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۋعا تىڭ قادام تاستاپ، جاڭالىق اشۋ تۇعىرى قۇرىلىسىنىڭ قارقىنى تەزدەدى، سيفرلى ەكونوميكانىڭ دامۋى تەبىندەدى، جاسىل، تازا ٴوندىرىس قۋاتى ۇزدىكسىز جوعارىلادى، شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسى جاقساردى، ونەركاسىپ جۇمىستانۋدى جەبەۋدىڭ، بۇقارانىڭ كىرىسىن ارتتىرىپ، بايۋىن جەبەۋدىڭ نەگىزگى شەبىنە اينالدى. ”14 ـ بەسجىلدىق“ مەزگىلىندە اۆتونوميالى رايوندا قازىرگى بار كاسىپ سالاسىنىڭ جەتىلۋ دارەجەسىن، بايلانىستىق دارەجەسىن جانە تولىسۋ سيپاتىن تياناق ەتىپ، كاسىپ سالاسىن دامىتۋدا شوعىرلاندىرۋ جانە بىرلەسىپ قيمىلداۋدى تەرەڭدەي تياناقتاندىرىپ، نازاردى ەرەكشە كاسىپ سالاسىن تۇتاس تۇلعالىق جاقتان جوعارىلاتۋعا شوعىرلاندىرىپ، اۆتونوميالى رايوننىڭ ”10 ٴىرى كاسىپ سالاسىن“ جوعارى ساپالى دامىتۋدى كورنەكتى تۇردە مىقتى يگەرىپ، سيفر ەكونوميكاسىنىڭ قارقىنىن ۇدەتۋدى بار كۇشپەن ىلگەرىلەتىپ، ٴتۇستى مەتال، جاڭا ەنەرگيا، جابدىق جاساۋ، بيولوگيالىق مەديتسينا، ٴدارى ـ دارمەك، جاسىل، ورتانى قورعاۋ، جاڭا ماتەريال، جاڭا ەنەرگيالى اۆتوكولىك، ٴوندىرىس سيپاتىندىق قىزمەت وتەۋ كاسىبى سياقتى كاسىپ سالاسىن دامىتۋدى تەز ىلگەرىلەتىپ، كاسىپ سالاسىنىڭ حالىققا تيىمدىلىك جەتكىزۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، شينجياڭ ەرەكشەلىگىنە يە وسىزامانداندىرىلعان ونەركاسىپ جۇيەسىن قۇرۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: ”14 ـ بەسجىلدىق“ مەزگىلىندە حالىق ىستەرى قىزمەتىنىڭ قوعامدىق قۇرىلىستاعى ەڭ تومەنگى شەكتەن تۇسىرمەۋ، نەگىزدىك رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، حالىقتى وزەك ەتۋگە تاباندى بولىپ، نەگىزگى حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىزداندىرۋدىڭ ەڭ تومەنگى شەگىن ويداعىداي ساقتاپ، ويداعىداي بەكەمدەپ، ويداعىداي يگەرىپ، نەگىزگى ساتى قوعامىن جونگە سالۋ قابىلەتىن جانە دەڭگەيىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، نەگىزدىك قوعامدىق قىزمەت وتەۋدىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن جەدەل ىلگەرىلەتىپ، زەينەتكەرلىك قىزمەت وتەۋ كاسىبىن دامىتۋدى ىلگەرىلەتىپ، بالالارعا يگىلىك جەتكىزۋ جانە بالالاردى قورعاۋ ٴتۇزىمىن اقاۋسىزداندىرىپ، رايوندارعا ايىرىپ، جەر اتتارىن باسقارۋ قىزمەت وتەۋىن كۇشەيتىپ، حالىق ىستەرىنىڭ زاڭمەن جونگە سالۋ، ولشەمدەندىرۋ، ينفورماتسيالاندىرۋ قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، تۇتاس رايون حالىق ىستەرىنىڭ ۇزدىكسىز اقاۋسىز دامۋىن ىلگەرىلەتىپ، بۇقارانىڭ تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن ۇزدىكسىز كۇشەيتۋ كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۆتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ مەڭگەرۋشىسى شاۋكەت يمىن ٴماجىلىستى باسقارىپ ٴارى ٴسوز سويلەدى.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: حالىق قۇرىلتايىنىڭ باقىلاۋ قىزمەتى حالىق قۇرىلتايىنىڭ ٴارقايسى ارناۋلى كوميتەتى جانە تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ٴارقايسى قىزمەت كوميتەتتەرىنىڭ (تومەندە قىسقارتىپ ارناۋلى قىزمەت كوميتەتى دەلىنەدى)، ”ۇكىمەت، باقىلاۋ ـ تەكسەرۋ كوميتەتى، ەڭ جوعارى حالىق سوتى مەكەمەسى، ەڭ جوعارى حالىق پروكۋراتۋراسى“ قىزمەتىنىڭ جان ـ جاعىنا سايادى، باقىلاۋ قىزمەتىن سايكەستىرۋ گرۋپپاسى پارتيانىڭ باسشىلىعىن باقىلاۋ ۇقىعىن زاڭ بويىنشا اتقارۋدىڭ تۇتاس بارىسىنا ساباقتاستىرىپ، باقىلاۋ قىزمەتىنىڭ جەتەكشىلىك رولىن ويداعىداي ساۋلەلەندىرىپ، ٴارقايسى ارناۋلى قىزمەت كوميتەتىنىڭ باقىلاۋ قىزمەتىن ويداعىداي ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ، سايكەستىرىپ، قۇزاستىرىپ، قىزمەت وتەپ، ٴارقايسى ارناۋلى قىزمەت كوميتەتىنىڭ ابزالدىلىعىن جانە كۇش ـ قۋاتىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، نەگىزگى زاڭ، زاڭدار جۇكتەگەن باقىلاۋ قىزمەت ۇقىعىن زاڭ بويىنشا، دۇرىس، ٴونىمدى اتقارىپ، زاڭدا بەلگىلەنگەن باقىلاۋ قىزمەتىن تەرەڭدەتىپ، ناقتىلاندىرىپ، باقىلاۋ قىزمەتىندە جاڭالىق اشۋ امالياتىن بەلسەنە قورىتىندىلاپ، كەڭەيتىپ، باقىلاۋ قىزمەتىندەگى ”ىركىلىسسىز بولۋ“ جانە ”بىرلىككە كەلتىرۋ“ ماسەلەسىن شىنايى شەشىپ، باقىلاۋدىڭ بىرىككەن كۇشىن قالىپتاستىرىپ، 1+1>2داي باقىلاۋ ونىمدىلىگىنە قول جەتكىزىپ، جاڭا داۋىردەگى اۆتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى باقىلاۋ قىزمەتىنىڭ ۇزدىكسىز تىڭ تابىستارعا قول جەتكىزۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: شي جينپيڭنىڭ زاڭمەن جونگە سالۋ يدەياسىن جانە باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ حالىق قۇرىلتايى تۇزىمىنە تابانداپ بولۋ جانە ونى كەمەلدەندىرۋ جونىندەگى ماڭىزدى يدەياسىن ىشكەرىلەي دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ٴدال دايەكتىلەندىرىپ، پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسى جەتىستىكتەرىن جاڭا داۋىردەگى حالىق قۇرىلتايى قىزمەتىندە جاڭالىق اشا دامۋدى ىلگەرىلەتۋدىڭ قوزعاۋشى كۇشىنە اينالدىرىپ، اۆتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ٴوز دارەجەسىندەگى ٴادىليا ورگانىن باقىلاۋىن ۇزدىكسىز كۇشەيتۋ جانە جاقسارتۋ كەرەك. نازاردى شينجياڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋى، ٴادىليانىڭ ٴادىل، تۋرا بولۋى، حالىق بۇقاراسىنىڭ ارىز ـ شاعىم بەرۋى، ٴادىليا ورگانى قىزمەتكەرلەرىنىڭ قىزمەتىن اتقارۋ جاعدايى سياقتىلارعا شوعىرلاندىرىپ، باقىلاۋ جۇرگىزىپ، قولداپ ـ قۋاتتاۋدى باقىلاۋ بارىسىنا ٴسىڭىرىپ، باقىلاۋ مەحانيزمىن كەمەلدەندىرىپ، زاڭ بويىنشا باقىلاۋدى، دۇرىس باقىلاۋدى، ٴونىمدى باقىلاۋدى جۇزەگە اسىرىپ، ٴادىليا ۇقىعىنىڭ دۇرىس اتقارىلۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، حالىق بۇقاراسىنىڭ ٴاربىر ٴادىليالىق دەلودا ادىلدىكتى، ادىلەتتىلىكتى سەزىنۋىنە قۇلشىنا مۇمكىندىك جاساپ، قوعام ورنىقتىلىعى مەن باياندى تىنىشتىقتى جۇزەگە اسىرۋعا پارمەندى دە كۇشتى ٴادىليالىق قامتاماسىزدىق ازىرلەۋ كەرەك.